

ISAÍAS MINETTO PLA IN MEMORIAM

FRANCISCO MARTÍNEZ ALBEROLA / TERESA CHÁFER BIXQUERT

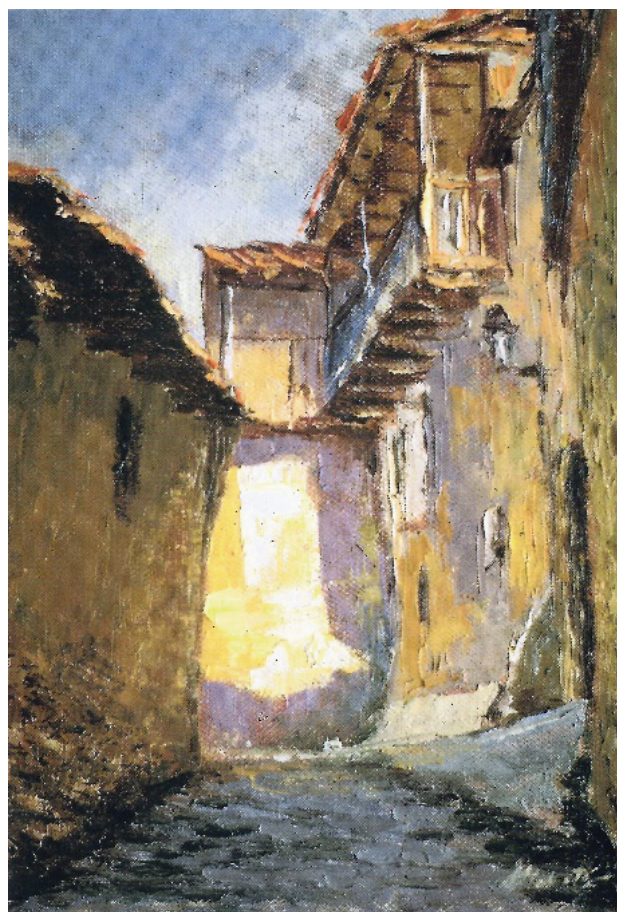

Isaiás Minetto, gener 1958

La proximitat temporal sempre ha provocat una manca de perspectiva en la reconstrucció de l'esdevenir històric i l'avaluació dels processos de canvi. Igualment, l'adjacència geogràfica ens impedeix en moltes ocasions extraure una visió general i objectiva de l'objecte d'estudi.

En el cas que ens ocupa, és molt probable que a hores d'ara, molts veïns i veïnes del poble, pel mateix veïnatge i la proximitat a la persona homenatjada, desconeguen la biografia i trajectòria artística del que ha estat un dels representants de les arts plàstiques més important del territori valencià, Isaiás Minetto Pla, que va morir el passat 30 de març.

Amb aquestes línies pretenem retre un merescut homenatge al nostre veí i artista Isaiás Minetto, que va ser batejat per la crítica com «El pintor de la llum», ateses les particularitats de la seua obra, a mitjan camí entre el realisme i l'impressionisme, la utilització del color i la lluminositat dels seus quadres, la majoria dels quals sobre paisatges i escenes mediterrànies.

Isaiás Minetto. Oli de Mirambel

Isaías Minetto va nàixer a Alcàntera de Xúquer el 29 de gener de 1935 i de menut anava a l'escola nacional de Càrcer. La seua afició per la pintura és molt precoç i, sent un xiquet, anava per tots els llocs ratllant, i son pare i sa mare el renyien per això. Més endavant, per a preparar-se per al batxillerat va estudiar a la veïna població de Cotes amb el mestre Emili Esteve Marín. Aquestes classes particulars les costejava pintant uns murals que el mestre presentava a la Inspecció d'Educació. El 25 de setembre de 1950 ingressà en l'institut "Beat Josep Ribera" de Xàtiva, on va acabar el batxillerat l'any 1956. Per problemes familiars l'any 1954 se'n va amb sa mare a Antella. L'any 1957 començà a estudiar la carrera de medicina i quan acabà el primer curs, havent aprovat, va haver de deixar els estudis per manca de mitjans econòmics. Aquesta contrarietat l'obligà a treballar en el camp. (Foto 1) Va ser en aquesta època quan va fer un curs d'edafologia (estudi de la terra), organitzat pel Ministeri d'Agricultura a València i Burjassot. Vivint amb sa mare a Antella compaginava el treball al camp amb la pintura fins que el van cridar a files. Minetto va realitzar el servici militar a Calamotxa (Terol), on va adquirir coneixements sobre meteorologia, ciència que desenvoluparia en regressar de l'exèrcit a casa seua i des d'on informaria les estacions meteorològiques sobre els registres de temperatura i pluviomètrics d'Antella. L'any 1960 contrau matrimoni amb María Gozávez Serrano amb la qual té un fill, Isaïes, i una filla, Sònia.

El dia 15 d'octubre de 1965 ingressà en l'acadèmia «Barreira» de València per a estudiar Belles Arts, on va aprendre els procediments pictòrics, ja que cada vegada anava dedicant-se més a la pintura. En aquesta època començà a fer exposicions en diverses ciutats espanyoles i estrangeres. Posteriorment continuà els seus estudis en l'Escola Superior de Belles Arts de Sants Carles a València i va completar la seua formació en museus nacionals i estrangers, a França, Bèlgica, Holanda, Alemanya i Itàlia.

L'any 1966 va dissenyar el cartró de la falla al carrer Damià Cruà a Antella. En aquesta data s'i-

nauguraren les escoles del poble però com eren tan xicotetes, molts escolars es quedaren sense entrar a l'escola. El lema que utilitzà Minetto fou "Els xiquets s'han quedat sense escola".¹

Entre els guardons i premis més importants aconseguits per Minetto dins la seua trajectòria artística destaquen la "Paleta de plata" en el IV *Gran Prix Internacional* de la Riviera a Grassa (Nissa), el 2n premi en el XI Saló d'Art Modern per a artistes estrangers a Verona i la menció d'honor a la sala *Maison de Jeunes et la culture* a Paris.

Isaías Minetto al seu estudi, 1976

L'època més prolífica del pintor es situa en les acaballes de la dècada dels anys 70 i tota la dècada dels anys 80 del segle XX. Minetto va exposar la seua obra en nombroses ciutats del territori valencià i peninsular: Alcoi, Albacete, Va-

¹ HERRERO PIQUERES, Joan Francesc. *Pintors d'Antella*. València: Bonaire, 1986.

lència, Reus, Alzira, Múrcia, Cullera, Tiana, Màlaga, Lleida, Madrid, Burgos, Sòria, Moraira, Valladolid i Tortosa, entre d'altres.

Isaías Minetto al seu estudi, 2 de febrer 1979

En determinades ocasions la seua obra ha estat adreçada a una finalitat benèfica o commemorativa. L'any 1983 amb motiu de les riuades que asotaren el País Basc Minetto va fer la donació d'un quadre titulat «Paisatge» a la Diputació de Guipúscoa per a ésser subhastat i ajudar els damnificats. Dos anys després, el 1985, fou convidat a participar en la I Biennal d'art a l'esport organitzada pel Futbol club Barcelona.

Un dels primers historiadors a biografiar Isaiás Minetto fou Joan Francesc Herrero i Piqueres en la seua publicació *Pintors d'Antella* de l'any 1986. Posteriorment, les dades biogràfiques i la trajectòria artística de Minetto, apareixen de manera disseminada en obres generals i en revistes de divulgació. L'any 1999 apareix una biografia seua al *Diccionario de artistas valencianos del siglo XX*,² també apareix biografiat l'any 2000 en l'obra *Artistas que dejan huella* de Lorenzo Berenguer Palau,³ que escriu:

“Estamos ante un pintor interesante, muy interesante. La historia no le ha hecho justicia. Merece el beneplácito general. Menos mal que en ciertas ocasiones se le ha reconocido su valía

(...) Posee unos colores alegres, bien definido el dibujo, con luminosidad y con gran equilibrio compositivo (...) Pinta paisaje, pinta albuferas, pinta estepas, pinta ruralismo, bodegones y retratos. Para todo tiene un cuadro y un pincel.”

També en desembre de l'any 2000, en la revista *Dimens Arts*,⁴ amb informació extreta del llibre de Berenguer Palau citat abans, apareix informació sobre la trajectòria artística i l'estil pictòric d'Isaías Minetto, que amb les seues pròpies paraules el descriu així: «*Me gusta hacer impresionismo con mensaje y dentro siempre de un realismo; mi pintura es suelta y lo que más resalto es la luz y el espacio*». Dins les obres generals a què al·ludíem, l'any 2004 en *Artistas del siglo XXI* torna a eixir Minetto biografiat i allí s'assenyala la seua doble faceta de pintor classicista i impressionista.⁵

A més d'aparèixer en aquestes obres generals i diccionaris, Isaiás Minetto anava apareixent al llarg del temps amb major o menor intermitència en la premsa amb motiu de les seues exposicions pictòriques: al diari «La veu del baix Ebre» per una exposició seua al Centre de comerç a Tortosa (1987), al diari «Las Provincias» en diferents ocasions i amb motiu de les seues exposicions, a la Societat cultural i recreativa, a Tortosa també (1991), a Benicàssim (1993), a Xàtiva (1994); també apareix una breu biografia seua al periòdic «Levante» dins la secció *Amb nom propi* del mercantil valencià (2009).

Minetto va realitzar un gran nombre d'exposicions individuals dins i fora del territori espanyol, però també participà en exposicions col·lectives amb altres pintors en diferents ocasions: a València en la galeria d'art Prat en diverses edicions, en la primera trobada de pintors a Carcaixent (1992), o en l'exposició que va organitzar a la casa del rei la regidoria de cultura de l'Ajuntament d'Antella amb motiu de la 27a Trobada de Centres d'Ensenyament en Valencià de la Ribera (2012).

2 AGRAMUNT LACRUZ, Francisco. *Diccionario de artistas valencianos del siglo XX*. Tomo II: F-M. València: Albatros, 1999.

3 BERENGUER PALAU, Lorenzo. *Artistas que dejan huella*. València: Ajuntament, 2000.

4 *Dimens Art*. València, desembre 2000.

5 OLIVERAS, Josep (ed.). *Artistas del siglo XXI*. Edicions Equador 21, s.l., 2004.

Més recentment, en desembre de 2019, la regidoria d'educació de l'Ajuntament d'Antella, amb la complicitat de la pintora local Pilar Bonacho, va organitzar una exposició al Saló de pleraris de l'Ajuntament amb obres de Bonacho i Minetto. La finalitat d'aquesta exposició fou retre un homenatge en vida a la trajectòria singular artística d'Isaías Minetto Pla. En aquest acte, al qual van assistir una trentena de persones, es va fer una presentació del recorregut per la vida i l'obra del pintor, un dels artistes locals més importants que ha tingut Antella en els últims temps.

En els últims anys Isaías Minetto va anar perdent la visió, una gran contrarietat que degué afectar seriosament l'artista, tenint en compte que el sentit de la vista li havia permès al llarg de la seua vida captar tota la llum mediterrània i plasmar-la en els seus llenços. Amb la mort de Minetto Antella ha perdut un bon veí, sempre afable i predisposat a col·laborar amb el poble, però sobretot, se n'ha anat un gran artista.

ANTELLA A
MINETTO

Li diuen Isaías Minetto i Pla
 béix en la Ribera de Ribera
 més pot passa a Antella

des de on estudia i prepara
 fa p i n t u r a
 de M a r u j i e
 e p a
 na senyora
 On e x p o s a o b t é
 De de ple De tots els tipus
 és artista sense permís
 se'n diu en Antella
 on dia a dia treballa

sa pintura és per al poble

Les costums del poble pinta
 les eines que l'identifiquen
 amb l'estil ple d'impressionisme
 representa sa pintura la vida de veritat i

El campanar d'Antella
 amb les grans campanes
 el sent i el pinta

La torre del palau
 molt bella en ar
 la mira des de on viu

Els rebosters i paisatges son realitat
 en els seus quadres, tot es pot veure
 dels retrats, els que hi fiquen
 entre els paisatges Antella

En la seua alet de pintar
 ve donant als seus temes
 vermell, verd, gris, marró, blau, negre, morat, groc, blanc, rosat, color

els puzells

JOAN-F HERRERO i PIQUERES
 Agost 1.986